

ACC. NR. 9357

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SMÅLAND Upptecknat av: Otte Lerander

Härad: ALLBO Adress: .....

Socken: MISTELÅS Berättat av: N. J. Elmqvist

Uppteckningsår: 1929 Född år i Mistelås

Uppteckningen rör

Äldermansbefattningen i

Egnaryd

1-2

Skriv endast på denna sida!

Acc.nr.
N.J.Elmqvist
Född i

2357

Mistelås

Upptecknat
av
Olle Levander
sommaren 1929

J.a.
1.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

(2 sidor)

Åldermandebefattningen i Agnaryd.

Åldermandebefattningen
i Agnaryd.

I Agnaryds by = Mistelås socken - med dess 18 gårdar bibehålles ännu åldermandesysslan, fastän gårdarna nu ligga spridda. Var och en av byns bönder blir i tur och ordning åldermande för en tid av ett år framåt. Om åldermandens åliggande heter det i ett protokoll från en bystämma: Aligger åldermanden att uppbära och redovisa byns gemensamma årsinkomster samt hålla ordning på vandrande, som söka natthärbärge inom byn.

Då byn ligger vid stora landsvägen besökes den ofta av landsvägsvandrare och för att de inte ska bli till tunga endast för somliga ha vi ordnat det så, att de bli hänvisade till åldermanden, som ger dem anvisning på en gård, där de kunna få mat och logi för natten, och ingen har då rätt att vägra. En gång om året, på hösten, hålles gemensam bystämma, då budkaveln går från gård till gård. Budkaveln är gjord av trä och bär på baksidan inskriptionen: Budkavel över Agnaryd bylag 1832.

(Se avbildning) (foto)

B 10107

B 9317

2357

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

2

medlen, huvudsakligast för bortarrenderade jakt- och fiske-
rättigheter. Därefter "bytes" kassan, d.v.s. delas ut bland
byalagets bönder i förhållande till storleken av vars och ens
gård. Det är gammal god sed, att den avgående åldermannen
ställer till med ett stort kalas för hela byalaget, och den
upprätthålles än.

Byn äger skrivna protokoll över byastämmorna
från 1879. I det äldsta protokollet heter det bl. a.:

"Den 18:de okt. 1879 instälde sig samfälta
bymän efter begäran hos då varande Ålderman Johan Daniels-
son i Agnaryd Hansagård för att öfverlägga och beslutta om
följande ämnen:

1:ta förekom val till ny ålderman i anledning därpå att nu-
varande ålderman efter tur tjänstgjort 1 år och därför nu
från dens befattning äntledigad och i hans ställe invaldes
Johan Johannesson. -----."